

Motion till riksdagen 2011/12:K287

av **Roland Utbult (KD)**

Genmälesrätt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om övervägande av laglig genmälesrätt.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta genomföra en allsidig och relevant utvärdering av verksamheten hos Granskningsnämnden för radio och TV.

Motivering

Personfixeringen, dramatiseringen, underhållningsmomentet och fokuseringen på enskilda händelser understryker bilden av samhällets maktprocesser som ett skådespel med den enskilde medborgaren som passiv, om än välinformerad, åskådare.

Massmedierna är på samma gång en aktör och en arena. Massmedierna har sina egna regler, beteenden och effekter. Kampen om uppmärksamheten handlar om närvaro i medierna, och om branschens lönsamhet.

Mediesamhället tenderar att karaktäriseras av tillspetsning och konkretisering, vinkling, personifiering, intensifiering och polarisering.

Denna utveckling kan i flera avseenden hota enskildas integritet och värdighet. Det borde vara en självklarhet att medierna tar ett demokratiskt och etiskt ansvar i sitt arbete. Ändå bör ett förstärkt skydd övervägas. Vad som diskuterats på andra håll i Europa är en laglig genmälesrätt. EG:s tv-direktiv förordar för övrigt i viss mån en sådan rätt. I den svenska radio- och tv-lagen återfinns den rätten i 6 kap. 3 §, men den är tämligen tandlös: uppgifter skall ”beriktigas när det är befogat”. För övriga medier finns inte motsvarande regler i lag, men väl i branschinterna etiska normer. Uttrycket ”när det är befogat” blir en gummiparagraf utan egentlig kärna.

En mer detaljerad och substantiell genmälesrätt bör övervägas eftersom självsaneringen inom området är otillräcklig. Ett antal människor far illa ge-

Fel! Okänt namn på

nom publicering, genom dramaturgin i mediesamhället. Det kan hävdas, vilket konstitutionsutskottet gjort, att det finns en grundlagsfäst princip som säger att den som sänder program självständigt skall avgöra vad som skall förekomma i programmen. Det är värt att påpeka att Granskningsnämndens utslag skall publiceras oberoende av denna rättighet. De kanaler som är föremål för Granskningsnämndens verksamhet har alltså fått sin grundlagsfästa frihet inskränkt utifrån en sådan slutsats. I denna fråga måste en avvägning göras mot den enskildes grundläggande rättigheter och personliga värdighet i förhållande till program- och utgivaransvar. Regeringen bör alltså i någon form överväga en sådan laglig genmälesrätt. Det bör riksdagen tillkännage för regeringen.

Stockholm den 3 oktober 2011

Roland Utbult (KD)